

סימן טו

אם מותר לאחר את ההקפות והקריאת התורה אחר תפלת מוסף

ואע"פ שחיוב המצוה הוא אחד לקרוא חובתו של יום, מ"מ החפצא של המצוה הוא שונה, וי"ל דלא נחשב לתדיר.

ועי' בקהלות יעקב פסחים (סי' מו ס"ק ב') שדן בכיו"ב לגבי מצות הקטרת אימורים של תמיד, אם יש להקדים הקטרתם מצד תדיר, דדין הקטרת התמיד אינו מצד מצות קרבן התמיד, אלא מפאת שהוא קרבן וכל עולה צריכה הקטרה, ונמצא דמצד החפצא של המצוה יש להקדים את התמיד כיון שהוא תדיר, אבל מצד חיוב המצוה הקטרת התמיד הוא שווה לשאר קרבנות כיון שהוא מצוה אחת. וע"ע ספק דומה בשיח השדה ח"ג (עמוד כו) ובפניני רבנו הקה"י ח"א (עמ' סו), אם יש להקדים לברך ברכת האילנות לברכת החמה, שמצות ברכת האילנות היא תדירה בכל שנה, או שיש להקדים ברכת החמה שהחפצא של הברכה עושה מעשה בראשית תדירה טפי שנוהגת על הברקים ועל הימים, וי"ל.

מביא עוד ראיה שאין להפוך את הסדר ולכאוי' יש לדון עוד שלא להפך את הסדר להקדים תפלת מוסף לפני קריאת התורה, דהנה הבאור הלכה

יש מקומות כדי לא לאחר תפלת המוסף, מהפכים את הסדר, שמתפללים תפלת מוסף מיד אחרי ההלל ואח"כ עושים את ההקפות וקוראים בתורה. ולכאוי' מותר לכתחלה לעשות כן דזמן קריאת התורה הוא כל היום. וכן ראיתי בשו"ת קרן לדוד (סי' פו) שכתב בפשיטות שמותר לאחר קריאת התורה לאחר תפלת המוסף.

אם מותר לאחר מוסף קריאת התורה מצד תדיר

אבל' ראיתי בספר עמק ברכה נלהגר"א פומרנצ'יק ז"ל [עמ' מז] שכתב שאסור להקדים תפלת מוסף לקריאת התורה, דקריאת התורה הוא תדיר ומקודש יותר מתפלת מוסף. (ושם כתב עוד דמ"מ אלו שעושים קידוש לפני ההקפות ושותים ומשתכרים עד שקרוב הדבר שלא יוכלו לכוין בתפלה אפילו בברכה ראשונה ולא יצאו יד"ח תפלה, עדיף שיקדימו תפלת המוסף לקריאת התורה, דבכה"ג אם יקדימו התדיר תתבטל המצוה השניה לגמרי, דבזה לא אמרינן דתדיר קודם. וצ"ב דבכה"ג גם יד"ח קריאת התורה לא יצאו יד"ח).

וייש' לדון בדבריו דקריאת התורה אינו תדיר, דכל קריאה הוא מצוה בפני עצמה דבכל יו"ט קורין קריאה אחרת,

בהלכות ראש חודש (בריש סי' תכב) הביא תשובת השאלת יעב"ץ (ח"א סי' מ') דאין לטעום לפני ההלל דהלל שייכא לתפלת שחרית. והיינו דאף דקימ"ל שמותר לאכול בין תפלת שחרית למוסף, מ"מ לפני ההלל חמיר טפי דשייכי לתפלת שחרית.

והיעב"ץ הביא ראיה לזה שהלל מישך שייכי לתפלת שחרית, מההיא דתנן (בר"ה דף לב ע"ב) הראשון מקרא את ההלל, דשמע מינה דהלל מישך שייכי לתפלת שחרית ולא למוסף. וכתב עוד שם "ושוב מצאתי ראיתי עוד קצת סעד לדברי הללו ממ"ש המפרשים בענין שם הפטרה, שנקרא כן לפי שבה מסתלקים מתפלת יוצר [טעם זה הביא הא"ר ריש סי' רפ"ד משמ"י דאבודרהם], ובספר תיקון יששכר ביאר עוד שהוראתו היא לפי שעד עתה היו אסורים אפי' בטעימה, עד שיגמרו תפלת יוצר ויסיימו ההפטרה, שאז נפטרינן לבתייהם אם ירצו, הרי שדעתם ז"ל לאסור הטעימה אפילו עד אחר גמר קריאת ההפטרה, כ"ש שאינו נכון לפי קריאת ההלל הקודמת לה," עכ"ל.

ומבואר מדבריו שגם קריאת התורה מישך שייכי לתפלת שחרית, ולכאן א"כ אין לשנות את הסדר ולהפסיק להתפלל תפלת מוסף באמצע.

דן לפי דבריו אם מותר לעשות קידוש לפני קריאת התורה

אלא שצ"ע אם קימ"ל כן, דלפי דבריהם שקריאת התורה מישך שייכי לתפלת שחרית ואסור לאכול עד אחר גמר קריאת

ההפטרה, א"כ לא חל חובת קידוש עד אחר גמר קריאת ההפטרה, כמו שכתבו הפוסקים שלא חל חובת קידוש עד אחרי תפלת שחרית כיון שאסור לאכול אז, (עי' סי' פ"ט במשנ"ב ס"ק כג ובסי' רפ"ו ס"ק ז' ושם בשע"צ אות ט'). וצ"ע על מנהג העולם שעושים קידוש בשמחת תורה לפני ההקפות.

וע"ע במשנה ברורה ריש סי' תכג שכתב דכל יום שיש בו מוסף אומרים קדיש תתקבל אחר הלל ^{הנדרשת} דהוא סיומא דתפלת שחרית. ומשמע לכאורה דאין קריאת התורה שייך לתפלת שחרית, וי"ל.

ראיה לנידון זה ממסכת סופרים עוד הראוני למאי דאיתא במסכת סופרים (סוף פרק י"א) "בשבת אם שכח ועבר על פסוק (היינו שדילג פסוק בקריאת התורה) ואח"כ נודע לו, מפסיק וקורא וחוזר וקורא, אפילו לאחר שהפטיר בנביא והתפלל מוסף מפסיק מיד וקורא, ואין מעמידין תפלת המוסף פעם שניה". ופי' המפרשים (המקרא סופרים והנחלת יעקב) דס"ד דכיון דסדר תפלת המוספין הוי תמיד אחר הקריאה ע"כ כשחוזר וקורא אחר מוסף הפסוק המדולג שיחזור ויתפלל מוסף, קמ"ל דאין צריך להתפלל שניה. ואם לכתחלה היה מותר לקרוא בתורה אחר תפלת מוסף, פשיטא דיכול לקרוא הפסוק המדולג אחר תפלת המוסף, ומאי ס"ד דצריך לחזור להתפלל מוסף פעם שניה. ומוכח דכך היתה התקנה שיתפללו תפלת מוסף דוקא אחר קריאת התורה, וצ"ע.